

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת

תבחינים להקצאת שעות לבתי ספר מובילי תרבות ומורשת (תו"מ) בפיקוח ממלכתי-יהודי שנה"ל תשפ"ד ואילך

א. רקע:

בבתי הספר הממלכתיים-יהודיים נלמדים תחום הדעת תרבות יהודית-ישראלית. תחום דעת זה מבקש לעורר, לצד המרכיבים העיוניים, גם לימוד חווייתי הפורץ את גבולות הכיתה ומשתף את כלל קהילת בית הספר.

1) הגדרת בי"ס מוביל תרבות ומורשת:

בי"ס שמשקיע בתחום תרבות יהודית-ישראלית באופן מיוחד ומגדיר אותו כציר מרכזי בביה"ס בהתאם לקריטריונים שמוגדרים בהמשך.

2) הרכיבים המתוקצבים:

ביסודי ובחט"ב:

עד 2 ש"ש לתגבור הוראת תרבות יהודית-ישראלית

ויובהר: השעות יינתנו לביה"ס כאמור לשנה"ל עבורה מבוקשת ההקצבה בלבד.

שימו לב: שעות ההוראה בנושא תרבות ומורשת הן שעות הוראה תוספתיות. על כן שיבוץ המורים לשעות אלו יעשה בסבב בין המורים המלמדים את תחומי הדעת. מורה יוכל לקבל את השעות ברציפות במשך שנתיים בלבד.

ב. אוכלוסיית היעד:

בתי ספר המטמיעים שיח תרבותי יהודי-ישראלי, מטפחים את תחום הדעת תרבות יהודית-ישראלית בבית הספר, מורי בית הספר שמלמדים תחום דעת זה משתתפים בפיתוח מקצועי, מטפחים תחום דעת זה מעבר לשעות ההוראה הפורמליות, משלבים פעילויות חווייתיות ומשמעותיות ומטפחים את קהילת ביה"ס סביב הערכים העולים ממקצוע זה.

ג. תנאי סף להגשת בקשה לקבלת שעות תרבות ומורשת

1) בית ספר בפיקוח ממלכתי-יהודי בלבד.

2) היקף הוראת מקצועות היהדות בבית הספר

א. על יסודי:

(1) **בתי ספר שש שנתיים (ז'-יב')** בהם נלמד המקצוע תרבות יהודית-ישראלית בכיתות ז'-ט'

בהיקף של 70% לפחות מתכנית הלימודים כנדרש בהנחיות המשרד ובנוסף, ללמד את תחום הדעת בשתי שכבות לפחות.

(2) **חטיבות ביניים עצמאיות (ז'-ט')** בהן נלמד המקצוע תרבות יהודית-ישראלית בכיתות ז'-

ט' בהיקף של 70% לפחות מתכנית הלימודים ופרוס על שתי שכבות לפחות

ב. יסודי:

(1) **בתי ספר א'-ו'** בהם נלמדים:

תחום הדעת תרבות יהודית-ישראלית בהיקף של 70% מתכנית הלימודים על פי הנחיות המשרד ובנוסף, ללמד את תחום הדעת ב 3 שכבות גיל לפחות.

(2) **בתי ספר א'-ח'** בהם נלמדים :

תחום הדעת תרבות יהודית-ישראלית בהיקף של 70% מתכנית הלימודים על פי הנחיות המשרד ובנוסף, ללמד את תחום הדעת ב 3 שכבות גיל לפחות בכיתות א-ו ו 21 שכבות גיל לפחות בכיתות ז-ח.

(3) המורים שמיועדים ללמד את שעות ההוראה התוספתיות עומדים בדרישות המצטברות המפורטות להלן :

א. מורה ביסודי ובחטי"ב **מצוות בית-הספר בלבד ובעל רישיון הוראה ואישור העסקה.**

ב. מורה **בעל ותק של שנתיים** הוראה לפחות במערכת החינוך הממלכתית, באחד ממקצועות היהדות (יסודי: תרבות יהודית-ישראלית ; על יסודי: תרבות יהודית-ישראלית ו/או מחשבת ישראל ו/או תושב"ע ומשפט עברי ו/או תנ"ך).

ד. התחייבות בית הספר :

(1) **מנהל בית הספר** מתחייב להגדיר לפחות 4 מפגשים לאורך השנה לישיבת צוות המורים של תחומי הדעת.

(2) מתחייב לשלוח לפחות מורה אחד שישתתף בקהילת מורים מובילים מוכרת לגמול בהיקף של 30 שעות לפחות במהלך שנת הלימודים לקבלת ההקצבה.

(3) **מנהל בית הספר** מתחייב להיפגש עם מדריך מצוות הפיקוח על תחום הדעת לפחות פעם אחת בשנה"ל, כדי לדון בפעילויות, בעיצובן ובהתאמתן לאוכלוסיית בית-הספר.

ה. הפעילות הנדרשת במהלך שנת הלימודים (חובה לקיים לפחות 3 סעיפים מתוך

סעיפים 1-6):

(1) **בתי מדרש:** ייזום והובלה של פעילות בית-מדרשית לתלמידי ביה"ס (ניתן לשלב את קהילת בית הספר למשל: מורים ותלמידים; הורים, מורים ותלמידים; מפגשים בין דוריים). פעילות זאת תתקיים **פעם אחת בשנה לפחות, בכל אחת משכבות הגיל, בה ישתתפו כל תלמידי השכבה.**

(2) **חדר מורים לומד:** ייזום והובלה של פעילות בית מדרשית לימודית וחוייתית לצוות ביה"ס בתחום החינוך לזהות יהודית-ישראלית. פעילות זאת תתקיים **פעם בשנה לפחות.**

(3) **לוח השנה העברי:** ייזום, הובלה ומעורבות בדרכים לציון מועדים בלוח השנה בחיי בית הספר ובמרחב הבית-ספרי (לכלל באי בית הספר) כגון: טקסי חג ושבט בית-ספריים, טקסים המציינים ימים ממלכתיים, אירועי פורים, "קירות מדברים" לקראת מועדים.

(4) **הובלה והפעלה תכנית בנושאי עמיות ותפוצות:** פרויקט בתי ספר תאומים אם יש, הטמעת יחידות הוראה בעמיות יהודית בקרב המחנכים ומורי המקצועות, והובלת כל נושא שקשור בעמיות יהודית המוטמע בבתי הספר.

(5) **שיתוף פעולה עם בעלי תפקידים** בבית הספר ו/או גורמים בקהילה לצורך קידום יוזמות ופעילויות רב תחומיות התורמות ללימודי מקצועות היהדות ומעשירות אותם.

ו. חלוקת התקציב תבוצע באופן הבא:

- (1) יחולקו 2 ש"ש לבי"ס לבתי הספר שעומדים בתנאי הסף ע"פ הניקוד, מהגבוה לנמוך. בי"ס לא יקבל יותר מ2 ש"ש.
- (2) אם יש שוויון בין הניקוד של בתי ספר, ביה"ס בעל מדד הטיפוח הגבוה יותר יקבל עדיפות.
- (3) על ביה"ס לבצע את כל השעות המוקצות במהלך שנת הלימודים קרי ספטמבר-יוני.

ז. ניקוד לבתי ספר

* הניקוד ייעשה בהתאם לשנת הגשת הבקשה.

ניקוד שניתן לצבור בכל סוגי בתי הספר המפורטים בסעיף ג.2) במסמך זה:

- א. בי"ס שרכש הדרכה בתרבות יהודית-ישראלית - 20 נק'
- ב. בי"ס בו מורה השתתף באופן מלא בקהילת מורים של משרד החינוך בשנת תשפ"ג וביה"ס קיבל שעות תו"מ – 10 נקודות.
- ג. בי"ס בו מורים השתתפו בהשתלמות (מלבד קהילת המורים שמנוקדת בסעיף ב) מפמ"ר של תחום הדעת תרבות יהודית-ישראלית בתשפ"ג - 5 נקודות עבור כל מורה.
- ד. בי"ס בו המנהל בוגר השתלמות למנהלים של משרד החינוך בתרבות יהודית-ישראלית או נמצא במהלך השתלמות בתשפ"ג יקבל 15 נקודות.
- ה. בי"ס שמקיים תאומות עם בי"ס יהודי בתפוצות במסגרת התוכנית של משרד החינוך והסוכנות היהודית, ובו המורה שמיועד להוביל את המקצוע אחראי גם על נושא התאומות – יקבל 5 נק'.

ח. בקרה ועיצומים

- (1) תקצוב מוסד חינוך במסגרת קול קורא זה יתבצע בתנאי שמוסד החינוך לא מתקצב בדרך נוספת, לרבות קול קורא אחר, עבור אותה פעילות.
- (2) בתי הספר יידרשו להגיש דוח ביצוע שנתי מפורט בהתאם לדרישות המזכירות הפדגוגית עד ליום 31 באוגוסט בשנת הפעילות.
- (3) אם בית הספר לא יגיש דוח ביצוע במועד הקבוע לעיל כנדרש על ידי המזכירות הפדגוגית בלא שנמצא הסבר שיניח את דעתה של היחידה המקצועית, יקוזזו שעות הלימוד שהוקצו לבית הספר לכל השנה במסגרת קול קורא זה.
- (4) אם יימצא כי בית הספר לא מלמד בהתאם לתכנית הלימודים המאושרת, יקוזזו השעות שהוקצו לבית הספר לכל השנה, וכן ניתן יהיה, בהתאם לשיקול דעתה של וועדת ההקצבות ועל בסיס המלצת הגורם המקצועי, לדחות בקשת בית הספר לקבלת שעות בשנה שלאחר מכן.
- (5) אם יימצא בי"ס אשר לא עשה שימוש בשעות שניתנו לו על מנת לתגבר את תחום תרבות ומורשת כפי שאושר לו, יקוזזו השעות שהוקצו לבית הספר לכל השנה במסגרת קול קורא זה, וכן ניתן יהיה, בהתאם לשיקול דעתה של וועדת ההקצבות ועל בסיס המלצת הגורם המקצועי, לדחות בקשת בית הספר לקבלת שעות בעניין זה, בשנה שלאחר מכן.
- (6) המשרד רשאי לדרוש כל פרט או מסמך מאת הבעלות כתנאי לביצוע תשלום.
- (7) יובהר כי אי-הגשת דו"ח ביצוע באופן שייקבע ע"י המשרד, עלולה להביא לביטול חלקי או מלא של התקצוב, בהתאם לשיקול דעתו הבלעדי של המשרד.

8) בעניין תקצוב שעות הוראה, ניצול השעות ידווח בטופס מקוון/רגיל באופן מפורט.

9) אם יתברר, לאחר הקצאת התקציב, כי מוסד החינוך שהגיש בקשה להצטרף לתכנית המפורטת בקול הקורא לא עמד בקריטריונים ובתנאים האמורים או כי הציג מצג שווא, משרד החינוך רשאי לקזז את התקציב שהוקצה מכל תשלום אשר ישולם לבעלות ובכלל זה מכספים המועברים מהמשרד לבעלות.

10) הקצאת השעות מותנית בקיומו של תקציב ובאישור ועדת ההקצבות.

עו"ד אפרת לוי שרעבי
לשכה משפטית

רו"ח מיכל קפלן
חשבות

מר אסף צלאל
מנכ"ל משרד החינוך

חגית אביטל
מינהל כלכלה ותקציבים

מר יובל סרי
מנהל אגף א
(תחומי בחירה ורב תחומי)